

Uitkomsten enquête Subsidieregeling Coöperatieve Energieopwekking 2022

Aanleiding

Deze enquête is uitgevoerd om een beeld te krijgen vanuit de doelgroep van de Subsidieregeling Coöperatieve Energieopwekking (SCE) – energiecoöperaties en VvE's – over de ervaring met de regeling, de informatievoorziening en de belemmeringen die aanvragers ervaren in de subsidieaanvraag.

Reacties

De enquête is ingevuld door 40 respondenten waarvan 37 coöperaties en 3 VvE's in de periode februari-mei 2022.

VvE's

In het geval van VvE's gaat het in alle gevallen om bestaande bouw. Daarbij geven alle 3 de respondenten aan dat niet alle VvE-leden willen meedoen aan het project. Daarnaast geven alle VvE's die reageren aan dat er (nog) niets opgenomen is in de splitsingsakte over leden die niet willen meedoen aan een project.

De aanvraag

Van de respondenten geeft 57,5% aan een aanvraag te hebben ingediend voor SCE-subsidie. Van de respondenten die geen aanvraag (42,5%) hebben ingediend geeft 76,5% aan wel overwogen te hebben een aanvraag in te dienen.

Wat is de reden dat geen aanvraag ingediend is?

- **Geen positieve businesscase:** **56,2%**
 - Kosten aansluiting waren te hoog 9%
 - Kosten verzekering te hoog 9%
 - Kosten versterking dak te hoog 0%
 - Anders 82%
(Vooraf: te lage subsidie, rendement te laag)
- **Onvoldoende interesse deelnemers:** **18,8%**
- **Geen geschikt dak:** **12,5%**
 - Geen eigenaar gevonden die mee wil doen 30%
 - Te veel obstakels op het dak 10%
 - Anders 60%
(o.a. Gemeente claimt veel maatschappelijke daken, te klein dak voor positieve businesscase)
- **Het proces van indienen is te ingewikkeld:** **6,2%**
- **Geen tijd of capaciteit** **6,2%**
- **Anders:** **25%**
(o.a. Reserveringen voor vaste lasten, verzekering en inspecties te hoog, geen 100% eigendom coöperatie, project te groot zou opgeknapt moeten worden, woningbouwvereniging haakte af, te laat met aanvragen.)

Enigszins opvallend: kennis van projectrealisatie of onvoldoende netcapaciteit worden niet genoemd door respondenten als reden om geen aanvraag in te dienen. Ook worden de (te hoge) kosten voor versterking van het dak niet genoemd.

Categorieën

In merendeel van de gevallen gaat het om zonprojecten op kleinverbruikaansluitingen:

○ Zon-PV op kleinverbruikaansluiting (15-100kWp):	69,6%
○ Zon-PV op grootverbruikaansluiting (15-500kWp):	26,1%
○ Wind op land op grootverbruikaansluiting	4,3%

Opvallend is dat een meerderheid (60%) voor 2 of meer projecten een aanvraag heeft ingediend.

○ 1 project:	39,1%
○ 2 projecten:	26,1%
○ 3-5 projecten:	21,7%
○ 5-10 projecten:	8,7%
○ Meer dan 10 projecten:	4,3%

Aanvraag indienen

Het indienen van een aanvraag wordt door het merendeel (82,6%) van de aanvragers als neutraal – noch makkelijk, noch moeilijk - ervaren. Specifieke opmerkingen over moeilijkheden bij het indienen van de aanvraag betreffen de lastigheid dat bij digitaal invullen tussentijds de aanvraag niet opgeslagen kan worden (waardoor je opnieuw moet beginnen als je een fout maakt of iets na moet zoeken) en de rekenmodellen die niet altijd als logisch ervaren worden.

87% van de respondenten beoordeelt de instructie vanuit RVO om een aanvraag in te dienen als voldoende duidelijk. Onduidelijkheden die worden ervaren zitten in de complexiteit voor beginnende coöperaties, het invoeren van de gegevens in de digitale formulieren (met name Excel) en dat de eigen documentatie pas laat beschikbaar kwam om nog op tijd in te dienen.

Meerderheid (69,5%) van de aanvragers besteed tussen één en 10 dagen aan het indienen van de aanvraag. 21,7% heeft 10 tot 25 dagen besteed aan de aanvraag en 8,7% had meer dan 25 dagen nodig.

Informatie

De vereiste informatie om een aanvraag in te dienen wordt gevonden via:

Website RVO	95,7%
Website HIER opgewekt	65,2%
Energie Samen	56,5%

Aanleveren vereiste documenten

Transportindicatie

Het overgrote deel van de respondenten heeft het aanleveren van de vereiste Transportindicatie als makkelijk ervaren. In een geval bleek de (lange) doorlooptijd bij Liander lastig en in een ander geval zorgde het online indienen van de vereiste formulieren voor (technische) problemen.

Haalbaarheidsstudie

Ook het aanleveren van de haalbaarheidsstudie levert in merendeel van de gevallen geen moeilijkheden op. De moeilijkheden die genoemd worden zijn:

- Onlogische rekenmodel
- Moeilijkheid om kosten en verwachte opbrengst in te schatten (in turbulente energiemarkt)
- De grote hoeveelheid aan vereiste digitale formulieren
- Moeilijkheid om in Excel in te vullen (m.n. voor mensen die minder computervaardig zijn)

Intentieovereenkomst Recht van Opstal, huur of gebruikersovereenkomst

Het aanleveren van de intentieovereenkomst voor Recht van Opstal wordt in een enkel geval als moeilijk ervaren. Met name door het duidelijk maken aan een dakeigenaar van de noodzaak daarvan. In een enkel geval trok een dakeigenaar zich terug.

In het geval van een huur- of gebruikersovereenkomst bij erfpacht of VvE wordt dat niet als moeilijk ervaren. Op een enkel geval na waar de instemming van de VvE als complex ervaren werd.

Foto of tekening locatie en kaart Postcoderoos

Het aanleveren van een foto of tekening van de locatie waarop de PV-installatie is ingetekend evenals een kaart van de postcoderoos van het project wordt als makkelijk ervaren. Met een enkele kanttekening dat voor de foto/tekening het lastig is om een handige applicatie te vinden waarmee makkelijk een foto of tekening van de locatie gemaakt kan worden. In relatie tot de postcoderoostool van RVO wordt opgemerkt dat postcodegebieden die 'in een punt samen komen' niet goed meegenomen worden in de geldende postcoderoos van het project.

Vergunningen

Het aanleveren van vergunningen wordt nogal verschillend ervaren. Van deels heel makkelijk tot heel moeilijk. Moeilijk in het bijzonder ten gevolge van de hoeveelheid onderzoeken en procedures om een vergunning te verkrijgen. Dit verschil wordt waarschijnlijk veroorzaakt doordat dakprojecten geen vergunning hoeven aan te vragen en projecten op grond wel.

Statuten

Het aanleveren van de vereiste statuten van de coöperatie was in de brede zin geen probleem.

Ledenlijst VvE

Het aanleveren van de ledenlijst van de VvE blijkt – opvallend genoeg – in enkele gevallen moeilijk te zijn. Met name door onduidelijkheid over leden en deelnemers.

Informatie RVO Subsidie aanvraag

In algemene zin blijken aanvullende vragen om informatie vanuit RVO omtrent de subsidieaanvraag goed te beantwoorden. Van de ingediende subsidie aanvragen door respondenten zijn alle aanvragen toegekend. Daarbij geeft 87% aan dat de subsidievaststelling duidelijk is en ze duidelijk snappen wat er van hen verwacht wordt. Overige 13% geeft aan niet helemaal te snappen wat van hen verwacht wordt.

Belemmeringen

69,6% van de respondenten met een toegekende subsidieaanvraag geeft aan tegen belemmeringen aan te lopen in de realisatie van hun project. De volgende belemmeringen worden daarbij genoemd:

○ Businesscase niet positief	18,8%
○ Netaansluiting onvoldoende ruimte	18,8%
○ Dak/grondeigenaar (toch) geen akkoord	12,5%
○ Niet gelukt voldoende deelnemers te vinden	12,5%
○ Anders	37,5%
- (Vertraging in aanleg aansluiting netbeheerder, bezwaar omwonende)

Van de respondenten met een toegekende subsidieaanvraag geeft 65,2% aan volgend jaar een nieuwe aanvraag te willen doen.

Verbeterpunten en andere opmerkingen

Veelvuldig opgemerkt wordt dat de huidige tarieven als te laag worden ervaren om een positieve businesscase te krijgen en projecten daadwerkelijk te realiseren. Overige opmerkingen betreffen:

- 'De stappen na inloggen met eHerkenning zijn niet vooraf bekend en ook niet altijd duidelijk. Je moet vooraf informatie kunnen verzamelen voordat je inlogt.'
- 'Meer tijd tussen toekenning en inleveren ledenlijst en opstal overeenkomst'
- 'Zeer veel onduidelijkheden mbt bestuursbesluit, SCE deelnemersovereenkomst etc. Je moet een jurist zijn om dit te snappen, allemaal heel en veel te moeilijk voor een vrijwillig bestuurslid, gewoon niet leuk meer.'

Beoordeling SCE-regeling en informatievoorziening

De subsidieregeling

In zijn algemeenheid krijgt de SCE-regeling een rapportcijfer 6,3. Van de respondenten geeft 52,5% aan de SCE-regeling een duidelijke verbetering te vinden ten opzichte van de voormalige postcoderoosregeling (Regeling Verlaagd Tarief). Ten opzichte van 20% die er neutraal tegenover staat en 27,5% die de nieuwe SCE als een verslechtering ziet. Gevraagd naar die verbetering worden genoemd:

- Administratieve verbetering, o.a. doordat niet meer ieder jaar aan meerdere energieleveranciers opwekgegevens doorgegeven moeten worden
- Helder uit te leggen, deelnemerswerving is eenvoudiger
- Niet meer afhankelijk van wel/niet meewerken energieleverancier
- Vaste hoogte subsidiebedrag en geen afhankelijkheid van de energiebelasting
- Subsidie staat voor 15 jaar vast
- Ook mensen met zonnepanelen thuis (op eigen dak) kunnen nu meedoen

- Alle geldstromen lopen via de coöperatie (overzichtelijker)
- Bij verhuizing kan deelnemer lidmaatschap meenemen

Als verslechtering komt o.a. naar voren:

- Lager rendement
- Geen relatie meer met het eigen energiegebruik thuis
- Moeilijk businesscase rond te krijgen, subsidie te laag om projecten te laten renderen
- lange wachttijd tussen aanvraag SCE en besluit erover
- De ledenwervingseisen (termijn van 6 mnd)
- Lager basisbedrag en afhankelijkheid van beschikbaar subsidiebedrag

Ondersteuning en informatievoorziening RVO

De ondersteuning en informatievoorziening vanuit RVO wordt beoordeeld met gemiddeld een 6,8. Gevraagd naar verbeterpunten worden o.a. genoemd:

- Meer tijd om project te realiseren (gezien knelpunten bij netbeheerders)
- Hoger (rendabeler) tarief
- Duidelijkere voorbeeldscenario's voor rekenmodellen/business case
- Insturen van de ledenlijst is niet conform de AVG
- Meer realisatietijd na toewijzing
- De mogelijkheid om een bestaand adres van toewijzing te kunnen wijzigen als de netbeheer niet kan voldoen aan de gewenste aansluiting
- Andere systematiek met meerdere jaren duidelijkheid over de tarieven
- Een echte koppeling met deelnemers die geen of geen geschikt eigen dak hebben
- Moet ook (flinke) subsidie komen voor opslag
- Ruimere tijdslijnen
- Snellere beantwoording van vragen

Informatievoorziening HIER opgewekt

De informatievoorziening vanuit HIER opgewekt wordt beoordeeld met gemiddeld een 7,4. Gevraagd naar verbeterpunten worden o.a. genoemd:

- Nog erg algemeen, streef naar een enkel format. Er zijn heel veel smaken kies er een en houdt het daarbij
- Graag overleg tussen coöperaties faciliteren en niet alleen maar luistercolleges
- Wat nog wordt gemist; een voorbeeld document (1-A4tje) , waarin leesbaar en eenvoudig wordt uitgelegd wat de potentieel deelnemer gaat doen. Nu zijn het alleen ingewikkelde, juridische documenten (inwoner 'verdwaald')
- Voorbeeld rekenmodel/businesscase